

Històries d'Historia

(UNA PRESENTACIÓ DE NOVES SECCIONS)

Conèixer la història és interessant. I en el nostre cas -Marratxí en concret- apart d'interessant és necessari pel fet que no hi ha res publicat en aquest aspecte i per tant la nostra història és desconeguda. Llevat d'una sèrie de pregons de les festes de Sant Marçal que apunten algunes notícies, i de l'opuscle de l'ex rector del Pla de na Tesa, Baltasar Morey, sobre l'església de Sant Llatzer, lo demás que hi ha són referències molt senzilles espargides a diversos llibres que tracten d'història de Mallorca o de visites als seus diferents pobles. En resum: res.

Ja fa una sèrie de mesos que m'he dedicat a recercar dins la paperassa de la Casa de la Vila, l'arxiu de la qual pot ser una bona font de documentació sobre la història local. El document més antic que s'hi conserva és una còpia d'una visita pastoral del segle XVI (data l'any 1589), però el corpus documental pròpiament dit comença amb un llibre del segle XVII (iniciat exactament l'any 1606) que, si bé no arriba a acabar amb el segle se pot completar amb una sèrie de quadernets de despeses o "sortides de caixa" del nostre Ajuntament o "Parròquia", com en deien en aquell temps.

El problema és meu: no som historiador i per tant em falten tècniques per a poder fer ús adequat del material que es conserva (no tenc, per exemple, ni idea d'economia històrica, detall fonamental per a poder fer un estudi en profunditat de les condicions de vida dels nostres avantpassats) i aquest fet condiciona un tant el resultat que, evidentment, podria ser millor amb una bona preparació. Tampoc he estudiat paleografia (= lectura dels documents antics), la qual cosa fa que trobi escrits difícils de desxifrar (Si véssiu la lletra de qualcun! hi ha per aborronar-se). Però vaja, no pretenc fer cap tractat ni cap estudi profund; senzillament m'interessa donar a conèixer una sèrie de fets que poden ser interessants pels qui viuen o estimen Marratxí. Una vegada acabada aquesta tasca (i no és cosa de dos dies: s'ha de revisar punt per punt, interpretar si és possible, tornar arrere si és necessari, relacionar amb la història general o amb els fets anteriors... és un procés lent, vaja) lo seu seria completar-ho amb les notícies que es poguessin treure de l'arxiu diocesà (actualment està allà tot el material que era de Sant Marçal) i de l'arxiu històric del Regne de Mallorca. Però això, en tot cas, vendrà després. Per ara n'hi ha abastament amb el material de l'Ajuntament, i tenint en compte que està bastant mesclat i potser trobi coses anteriors a carpetes posteriors, n'hi ha per una bona temporada de destriar-ho. De tota manera, és possible que a partir del mes que ve comencem una secció dedicada a oferir aquesta informació històrica del nostre Terme, molt sovint a nivell de simple notícia referencial o anecdòtica i en algun cas amb qualche comentari explicatiu o interpretatiu.

D'altra banda, ja en aquest número, comencem a publicar un extracte fet pel rector de Pòrtol, Cristòfol Tries, d'un llibre d'anotacions històriques que es conserva a l'arxiu parroquial. Fou comentat l'any 1924 pel llavors vicari Mn. Bartomeu Guasp i conté una relació dels esdeveniments més relevants de l'església de Pòrtol i de la seva Parròquia des que encara no ho era.

Tant amb una cosa com amb l'altra pretenem omplir un buit que fa massa temps que hi és i del qual ja comença a ser hora de saber-ne coses. Esper que la idea vos agradeigi.